

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор гімназії «Академія»
С.ПЕТРАШЕНКО
« 31» серпня 2023 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ГІМНАЗІЇ «АКАДЕМІЯ»
СВЯТОШИНСЬКОГО РАЙОНУ М. КИЄВА
НА 2023-2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК
ДЛЯ 5,6 КЛАСІВ

Схвалено на засіданні
педагогічної ради
(протокол № 1
від 31.08.2023 року)

1. Загальні положення

Освітня програма для 5,6-х класів гімназії «Академія» розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 та Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».

Освітня програма визначає:
вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;

загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.

Освітня програма включає:

варіанти типових навчальних планів;

перелік модельних навчальних програм;

рекомендовані форми організації освітнього процесу;

опис інструментарію оцінювання.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

В освітній діяльності гімназії «Академія» використовується освітня програма для реалізації мети загальної середньої освіти, а також належної організації освітнього процесу. Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації в гімназії «Академія» єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Гімназія “Академія” - загальноосвітній навчальний заклад I – III ступенів. Мова навчання українська.

I ступінь: 1-4 класи – 12 класів, в них навчається 378 учнів;

II ступінь: 5-9 класи – 17 класів, в них навчається 542 учні;

III ступінь: 10-11 класи – 7 класів, з них 10-А з профільним вивченням математики, 10-Б – з профільним вивченням української мови, 10-В з профільним вивченням української мови та історії України, 11-А,Г з

профільним вивченням математики, 11-Б,В – з профільним вивченням української мови в яких навчається 153 учні.

Освітній процес організовано за п'ятиденним навчальним тижнем.

Відповідно до ст.16 Закону України «Про загальну середню освіту» 2023-2024 навчальний рік розпочинається у День знань – 1 вересня і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня по 22 грудня 2023 року;

II семестр – з 08 січня по 31 травня 2024 року;

Канікули проводяться в такі терміни:

осінні з 23 жовтня 2023 р. до 29 жовтня 2023 р.,

зимові з 23 грудня 2023 р. до 07 січня 2024 р.,

весняні з 25 березня 2024 р. до 31 березня 2024 р.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти в гімназії «Академія» можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

3. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти та циклі базового предметного навчання базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7-9 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) гімназії «Академія» сформовано за додатком 1 до наказу МОН України від 19.02.2021 № 235 «Про

затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».

Розподіл навчального навантаження в гімназії здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5,6 класів гімназії «Академія» на адаптаційному циклі базової середньої освіти, сформований на основі Додатку 1 для закладів з навчанням українською мовою.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5,6 класів гімназії «Академія» на адаптаційному циклі базової середньої освіти на 2023-2024 н.р.

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік		
	Навчальне навантаження	5 клас	6 клас
Мовно-літературна	На тиждень	13	13
	На рік	455	455
Математична	На тиждень	5	5
	На рік	175	175
Природнича	На тиждень	2	4
	На рік	70	140
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Громадянська та історична	На тиждень	1	2
	На рік	35	70
Технологічна	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Інформатична	На тиждень	1	1
	На рік	35	35
Мистецька	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Фізична культура	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Усього	На тиждень	31	34
	На рік	1085	1190
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонента, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	---	
	На рік	---	
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	34
	На рік	1085	1190
Гранично допустиме річне навантаження учнів	На тиждень	28	31
	На рік	980	1085

4. Типові навчальні плани

Навчальний план для учнів 5,6-х класів гімназії «Академія» на 2023-2024 навчальний рік складений за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235 (Додаток 3):

Освітня галузь	Орієнтований перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах	
		5 клас	6 клас
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	2+1	2+1
	Зарубіжна література	1,5+0,5	1,5+0,5
	Іноземна мова	3,5+0,5	3,5+0,5
Математична	Математика	5	5
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
	Географія		2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Етика	0,5+0,5	0,5+0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	
	Історія України, всесвітня історія		2
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Технології	2	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		28+3	31+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		31	34

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план 5,6 класів основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Навчальний план складений з урахуванням гранично допустимого тижневого навантаження на одного учня.

Враховуючи особливості організації освітнього процесу в гімназії «Академія», індивідуальні освітні потреби учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення в гімназії, додаткові години використано для підсилення предметів освітніх галузей, а саме:

- у 5-х класах: зарубіжної літератури (0,5 год.);англійської мови (0,5 год.); української літератури (1 год.);
- у 6-х класах: зарубіжної літератури (0,5 год.);англійської мови (0,5 год.); української літератури (1 год.);

У 5,6-х класах різниця між кількістю годин рекомендованих і мінімальною на вивчення інформативної освітньої галузі була перерозподілена на збільшення годин на вивчення етики (0,5 год.)

У межах мистецької освітньої галузі у 5,6-х класах викладаються окремі курси «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту». Тривалість уроків: для учнів 5,6-х класів – 45 хвилин.

Оцінювання учнів 5-х класів протягом вересня проводиться з виставленням оцінок не нижче «7», інші - вербально.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Поділ на 2 групи у 5,6-х класах здійснюється при вивченні:

- української мови;
- англійської мови;
- інформатики;
- технологій.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

5. Модельні навчальні програми.

Освітня галузь	Предмет	Класи	Назва та автори програми
Мовно-літературна	Українська мова	5-6	Українська мова. Заболотний О.В. та інші.
	Українська література	5-6	Українська література. Архіпова В.П.

	Зарубіжна література	5-6	Зарубіжна література. Ніколенко О.М. та інші.
	Іноземна мова	5-9	Іноземна мова. Зимомря І.М.
Математична	Математика	5-6	Математика. Мерзляк А.Г.
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	5-6	Пізнаємо природу. Біда Д.Д.
	Географія	6	Географі, 6-9 клас
Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	5-6	Здоров'я, безпека та добробут. Гуціна Н.І.
	Етика	5-6	Етика. Пометун та інші
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	5-6	Вступ до історії України та громадянської освіти, Бурлака О.В., та інші
	Історія України, всесвітня історія	6	Історія України, всесвітня історія 6 клас
Інформатична	Інформатика	5-6	Інформатика. Ривкінд Й.А. та інші
Технологічна	Технології	5-6	Технології. Кільдеров та інші
Мистецька	Музичне мистецтво	5-6	Мистецтво. Масол
	Образотворче мистецтво	5-6	Мистецтво. Масол
Фізична культура	Фізична культура	5-6	Фізична культура. Педан О.С.

6. Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Освітній процес в гімназії організовується в безпечному освітньому середовищі інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб. За потреби гімназія може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти.

Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

З метою належної організації освітнього процесу в гімназії можуть формуватися класи та/або групи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною формою здобуття освіти.

На початку 2023-2024 навчального року, задля забезпечення якісного виконання освітніх програм в умовах очного змішаного та/або дистанційного навчання, вчителями предметниками буде приділено більше уваги традиційному повторенню вивченого матеріалу за минулий рік та запроваджено «коригуюче навчання». Для цього можуть бути проведені діагностичні роботи (усні співбесіди), опитування в 5,6-х класах з основних навчальних предметів з метою визначення рівня засвоєння матеріалу учнями за попередній рік

(здебільшого, за період карантину та воєнного стану). Оцінки за такі діагностичні роботи не будуть виставлятися до класного журналу, адже вони є орієнтиром для визначення рівня залишкових знань і вмінь. Відповідно до результатів буде спланована робота щодо актуалізації окремих тем, систематизації знань та вмінь, практичного їх закріплення тощо. Тривалість періоду такого навчання кожен вчитель визначає самостійно. Вчителям рекомендовано під час календарно-тематичного планування у навчальних програмах і календарно-тематичних планах виділити ключові теми, на яких ґрунтується подальше опрацювання програмового матеріалу. Це дозволить без порушення системи програмових вимог ущільнювати, оптимізувати вивчення предмета, концентрувати увагу на відпрацюванні позицій, що мають забезпечити якісну самостійну роботу учнів в умовах дистанційного навчання та змішаного навчання. Під час вибору на початку навчального року навчально-методичного комплексу для вивчення предмета передбачити можливості використання засобів та інструментарію дистанційного навчання в умовах очного навчання.

Основними формами організації освітнього процесу в гімназії є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

В гімназії впроваджено і інші форми організації освітнього процесу: екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітня програма гімназії «Академія» передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

7. Опис інструментарію оцінювання

В гімназії «Академія» оцінювання навчальних результатів учнів 5,6-х класів здійснюється відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом МОН України від 01.04.2022 № 289.

Оцінюванню підлягають результати навчання з усіх навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану та складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання учнів гімназії «Академія» зорієнтовано на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація. Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюється за 12-бальною системою, а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюються відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

Освітня програма в обсязі 9 (дев'ять) сторінок пронумерована, прошнурована, скріплена печаткою.

31 серпня 2023 р.

Директор

Світлана ПЕТРАШЕНКО

М.П.